

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3254/2015. (XII. 22.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Ítéltábla Pkf.II.21.063/2014/2. számú végzése, valamint a Kecskeméti Törvényszék 8.P.21.882/2014/6. számú végzése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 344. § (3) bekezdése és 345. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel eljáró indítványozó (a perben felperes) alkotmányjogi panaszában a Szegedi Ítéltábla Pkf.II.21.063/2014/2. számú végzése, valamint a Kecskeméti Törvényszék 8.P.21.882/2014/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] A jogerős végzésben megállapított tényállás szerint az indítványozó sajtóhelyreigazítási pert indított, keresetlevele 2014. október 13. napján érkezett a Kecskeméti Törvényszékhez. Az elsőfokú bíróság 2014. október 21. napjára tűzte ki az első tárgyalást az ügyben. A peres felek a tárgyaláson nem jelentek meg, s miután idézésük szabályszerűsége – a tértivevény visszaérkezésének hiányában – nem volt megállapítható, a bíróság a tárgyalást azzal halasztotta el, hogy a kézbesítési bizonyítványok visszaérkezését követően dönt abban a kérdésben, hogy a tárgyalást a felek részéről elmulasztottnak kell-e tekinteni. A 2014. október 28. napján visszaérkezett tértivevények alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek idézése szabályszerű volt, ezért a felek mulasztása miatt a pert a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 345. § (1) bekezdésére, továbbá 344. § (3) bekezdésére alapított 8.P.21.882/2014/6. számú végzésével megszüntette.
- [3] A végzés ellen benyújtott fellebbezésében az indítványozó arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megszegve szüntette meg a pert. Hangsúlyozta, hogy mivel budapesti székhelyű jogi képviselője a kítűzött tárgyalási határnapot megelőző napon vette át az idézést,

objektíve nem volt lehetősége arra, hogy másnap Kecskeméten a tárgyaláson megjelenjen. Érvélese szerint a sajtó-helyreigazítási perben is érvényesülnie kell a Pp. tárgyalási időközre vonatkozó általános, a 125. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésnek. Állítása szerint idézése nem volt szabályszerű, mivel a bíróság nem tartotta meg a 15 napos tárgyalási időközt, de annak lerövidítéséről sem rendelkezett. Vitatta az alperes idézésének szabályszerűségét is.

[4] A másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla Pkf.II.21.063/2014/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Indokolásában kiemelte, hogy a sajtó-helyreigazítási per különleges per, amelyre a Pp. általános szabályait a 342–346. §-okban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Ilyen, az általánostól eltérő szabályként hivatkozott a Pp. 344. § (2) bekezdésére, amely szerint a bíróság sajtó-helyreigazítási perben soron kívül jár el, az elnök legkésőbb a keresetlevél benyújtásától számított nyolcadik napra tárgyalást tűz ki. A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a soron kívül lefolytatandó sajtó-helyreigazítási perben az első tárgyalás határnapjára vonatkozó különleges szabály értelemszerűen kizárja a tárgyalási időközre vonatkozó általános szabály alkalmazhatóságát. Megjegyezte továbbá, hogy a jogi képviselővel eljáró felperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy a bíróságnak a Pp. 344. § (2) bekezdése értelmében legkésőbb a keresetlevél benyújtásától számított nyolcadik napra ki kell tűzni a tárgyalást, ezért ha úgy ítélte meg, hogy a tárgyaláson nem tud megjeleni, keresetlevelében a tárgyalásnak távollétében történő megtartására irányuló kérelmet is előterjeszthetett volna. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a felek mulasztását illetően, és jogszerűnek minősítette a per megszüntetését ebből az okból.

[5] 2. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint 28. cikkének sérelmére hivatkozással kérte a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Állítása szerint nem tisztességes az olyan eljárás, amelyben a feleket úgy idézi meg a bíróság, hogy azok önhibájukon kívül nem tudnak megjelenni a tárgyaláson. Érvélese szerint a sérelmezett döntések „változatlanul hagyása” arra is lehetőséget adna a jövőben, hogy amennyiben a bírák bármilyen okból nem kívánnak tárgyalást tartani sajtó-helyreigazítási perben, olyan időben küldik ki az idézést a feleknek, hogy azok a tárgyaláson biztosan ne tudjanak megjeleni. Álláspontja szerint mivel a bíróság megtartására visszavezethető ok, azaz a későn kiküldött idézés miatt nem jelent

meg a tárgyaláson, magatartása az elháríthatatlan akadály miatt a Pp. 105. § (3) bekezdése értelmében nem minősül mulasztásnak. Az indítványozó szerint nem tisztességes és nem jogszerű elvárni a felperestől azt, hogy a tárgyalásnak távollétében történő megtartását kérje. Az indítványozó állítása szerint sérült a per ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő joga is azáltal, hogy a bíróság olyan rövid idő alatt fejezte be a pert, hogy nem volt lehetősége a tárgyaláson megjelenni, álláspontját kifejteni.

- [6] Az indítványozó kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 28. § (1) bekezdése alapján a támadott bírói döntések felülvizsgálatára irányuló eljárásban „jogszabály” [Pp. 344. § (2)–(3) bekezdése, 345. § (1) bekezdésének második mondata] Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is folytasson le, mert a megjelölt rendelkezések együttes alkalmazása az esetek egy részében azt eredményezi, hogy a peres felek objektíve nem tudnak megjelenni a tárgyaláson, aminek következtében sérül a tisztességes tárgyaláshoz és a per ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapjog.
- [7] Az indítványozó az Alkotmánybíróság főtítkárának hiánypótlásra történő felhívására kiegészítette alkotmányjogi panaszát. Az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett indítványa vonatkozásában lényegében megismételte a már előadott indoklást. Megerősítette, hogy alkotmányjogi panaszában az Abtv. 28. § (1) bekezdésére figyelemmel jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatát is kezdeményezte, kiegészítő beadványában pedig az Abtv. 26. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Pp. 344. § (3) bekezdését valamint a 345. § (1) bekezdését érintően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozással. A sérelmezett rendelkezések alaptörvény-ellenességének indokaként a bírói döntések kapcsán felhozott érveket ismételte meg.
- [8] 3. Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során mérlegelési jogkörében vizsgálja a befogadás formai és tartalmi feltételeinek meglétét. Az indítványozó panaszának vizsgálata alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az nem mindenben felel meg a törvényben előírt feltételeknek.
- [9] 3.1. A támadott bírói döntések ellen benyújtott panaszában az indítványozó az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére is hivatkozik. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja, illetve 27. §-a értelmében alkotmányjogi panaszt az Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani. Az Alaptörvény indítványozó által megjelölt rendelkezése azonban az indítványozó számára jogot nem biztosít, így az indítvány ezen eleme érdemben nem volt vizsgálható.

- [10] 3.2. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján az alkotmánybíróági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglaltakat. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a hiánypótlásra felhívás ellenére sem tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjának megfelelő indokolást. Az indítványozó nem mutatja be, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, azt tehát, hogy tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét az alkalmazott – egyébként kógens – perrendtartásbeli rendelkezések alaptörvény-ellenes értelmezésén alapuló bírói döntések okozták. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványozó ténylegesen a bíróságok által alkalmazott jogszabályi rendelkezésekből eredezteti jogsérelmét, ezért a bírói döntésekkel szembeni érvelése tartalmilag az alkalmazott jogszabályi rendelkezésekre vonatkozik. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány érdemi elbírálásának akadálya, ha az indokolás hiánya miatt a kérelem nem felel meg a határozottság és egyértelműség Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdésében előírt követelményének.
- [11] 3.3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 28. § (1) bekezdésére hivatkozással kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság a Pp. 344. § (2)–(3) bekezdése, valamint 345. § (1) bekezdésének második mondata Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is folytasson le. Az Alkotmánybíróság az indítványozó kezdeményezésével összefüggésben rámutat, hogy az Abtv. 28. §-a szerinti vizsgálat kezdeményezésére az indítványozó nem jogosult, a felhívott rendelkezés alapján ugyanis az Alkotmánybíróság – kivételesen hivatalból eljárva – dönthet az ott meghatározott alkotmányossági vizsgálatok lefolytatásáról, vizsgálata egyébként az Abtv. 52. § (2) bekezdése értelmében a megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik.
- [12] Az indítványozó 2015. június 8. napján személyesen benyújtott kiegészítő indítványában az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a támadott jogerős végzést 2015. január 27-én vette át, erre figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszát a törvényben meghatározott határidő eltelte után nyújtotta be, késelemét pedig nem mentette ki, emiatt panaszja érdemi vizsgálatára nem kerülhetett sor.

[13] Az alkotmányjogi panasz a fenti okok miatt nem felelt meg a befogadhatóság törvényi feltételeinek, ezért azt az Alkotmánybíróság a további vizsgálatot mellőzve – figyelemmel az Abtv. 50. § (1) bekezdésére és az 56. § (3) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *d)*, *g)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2015. december 7.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1008/2015.

